

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟY : Ἐτησίᾳ δραχμὰς 100. Ἐξέμνηος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟY : Αἰγύπτου γράσια διατμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνηοι καὶ Τρίμνηοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 29 Ἰουνίου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 30

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ὡστόσο, μέσα στὴ λύπη, δυὸ πράγ-
ματα μοῦ φερναν τὸ χαμόγελο καὶ τὴν
παρηγοριά. Πρῶτα, ἡ σκέψη, ὅτι θὰ
πῶ σὲ πλοῖο, κι' ὕστερα ἡ ἀδεια ποὺ
κουδωσαν νὰ πάρω μαζί μου τὸν παπα-
ῖό μου. Κι' ὁ Ροδινσῶνας δὲν εἶχε ἀ-
φίσει κάποτε τὸ νησί του;

Ἐφτασε τέλος ἡ μέρα ποὺ θὰ φεύγα-
με. Ὁ κ. Ἐσσέτ εἶχε φύγει πρὶν ἀπὸ
τὰς τῶρα καὶ μιὰ βδομάδα, μαζί μὲ τὰ
ῶ χοντρά ἐπιπλα. Φύγαμε λοιπὸν ἐ-
ξοχῶς, ὁ Ζάκ, ἡ μητέρα μου κι' ἡ Ἀννού.
Ὁ μεγάλος μου ἀδερφός, ὁ παπᾶς,
εἶχε φεύγει μαζί μας, ἀλλὰ μᾶς συνό-
φε ὡς τὸ σταθμὸ τοῦ λεωφορείου.
Ὁ συνόδεψε ἀκόμη κι' ὁ κηπου-
ρός μας ὁ Κολόμπος, ποὺ ἐσπρωχνε
προσὰ τὸ τεράστιο χεῖραμάξι μὲ
τὰ πράγματά μας. Ἀπὸ πίσω ὁ πα-
πᾶς, κι' ἡ κυρία Ἐσσέτ στηριγμέ-
νη στὸ μπράτσο του.

Ὁ καϊμένος ὁ παπᾶς! Δὲν ἔμελ-
πα νὰ τὸν ξαναῖδουμε!

Ὑστερα ἐρχόταν ἡ κυρὰ Ἀννού
τὴν τεράστια μπλε ὀμπρέλλα, καὶ
ἡ Ζάκ, γεμάτος χαρά, ποὺ
ἤθελε νὰ ἰδεῖ τὸ Λυόν. Καὶ πίσω
ἐρχόταν ὁ Δανιὴλ Ἐσσέτ,
ἀντώντας σοβαρὰ τὸ κλουβὶ μὲ τὸν
παπᾶν του καὶ γυρίζοντας κάθε
ὥρὰ κατὰ τὸ μέρος τοῦ ἐργαστά-
ριου.

Ὅσο ἀπομακρυνόταν τὸ καραβά-
κι δέντρα τοῦ κήπου φαινόταν
ὡς φήλωναν ὅσο μπορούσαν γιὰ
τὸ βλέπουν ποὺ ἔφευγε... Τὰ
κάνια κουνοῦσαν τὰ κλαριά τους
ὡς ἔλεγον «Στὸ καλὸ!» Ὁ Δανιὴλ
ἔστρεψε τὰ μάτια, ἔστρεψε
κρυφὰ-κρυφὰ φιλιά μὲ τὰ δάχτυ-
λά του.

Ἄφια τὸ νησί μου στὶς 30 Σε-
πτεμβρίου 18...

Β'.

Οἱ καταστροφές

Τὶ ζωηρὴ ἀνάμνηση μοῦ ἔχει ἀφίσει
τὸ ταξίδι αὐτὸ πάνω στὸ Ροδανὸ ποτα-
μό. Θαρρῶ πὺς ἦταν χτέες! Ἀκόμα βλέ-
πω μπροστά μου τὸ πλοῖο, τοὺς ἐπιβά-
τες του, τὸ πλήρωμά του, κι' ἀκούω τὶς
μηχανές του καὶ τὶς σφυρίχτρες του.

Τὸ ταξίδι αὐτὸ βάστηξε τρεῖς μέρες.
Τὶς τρεῖς αὐτὲς μέρες τὶς πέρασα ὅλες
στὸ κατὰστρομα. Στὸ σαλόνι δὲν κατέ-
βαινα, παρὰ μόνο γιὰ τὸ φαγητὸ καὶ γιὰ
τὸν ὕπνο. Τὸν ἄλλο καιρὸ πῆγαῖνα στὴν
ἄκρη-ἄκρη τοῦ πλοίου, κοντὰ στὴν ἄγκυ-
ρα. Ἐκεῖ ἦταν μιὰ καμπάνα ποὺ τὴ
χτυποῦσαν, ὅταν τὸ πλοῖο ἐπικανε σὲ κα-
νένα λιμάνι. Καθόμουν πλάι σ' αὐτὴ
τὴν καμπάνα, πάνω στὰ σχοινιά, ἐβαζα

τὸ κλουβὶ τοῦ παπαγάλου μου ἀνάμεσα
στὰ πόδια μου καὶ τὸ κοίταζα. Τὰ θνεί-
ρα τότε μοῦ γέμιζαν τὸ μυαλό. Κι' ὅταν
τὸ πλοῖο περνοῦσε πλάι σὲ κανένα κα-
τάφυτο νησάκι τοῦ ποταμοῦ, τότε ἔλε-
γα μέσα μου μὲ λαχτάρα: «Νὰ ἔνα ἐ-
ρημόνησο! Ἄς ἦταν δικό μου, νὰ παί-
ζω ἐκεῖ τὸ Ροδινσῶνα!»

Τὴν τρίτη μέρα, ὁ οὐρανὸς σκοτεῖ-
νιασε ξαφνικά καὶ πυκνὴ ὀμίχλη κατέ-
θηκε πάνω στὸν ποταμό. Ἀνάψαν ἕνα
μεγάλον φανάρι στὴν πρῶρα τοῦ πλοίου
κι' ἐγὼ ἔβλεπα μὲ συγκίνηση τὰ σημά-
δια αὐτὰ τῆς κακοκαιρίας. Θὰ εἶχαμε
ἄραγε κανένα ναυάγιο; Τὴ στιγμὴ ἐκεί-
νη κάποιος εἶπε διπλά μου:

— Νὰ τὸ Λυόν!

Κι' ἀμέσως χτύπησε ἡ μεγάλη καμ-
πάννα. Εἶχαμε φτάσει στὸ Λυόν.

Μέσα στὴν ὀμίχλη, εἶδα θαμπὰ
φῶτα νὰ λάμπουν στὴ μιὰ καὶ στὴν
ἄλλη ὀχθὴ. Περάσαμε κάτω ἀπὸ
μιὰ γέφυρα, ὕστερα κάτω ἀπὸ ἄλ-
λη. Κάθε φορὰ τὸ πελώριο φουγά-
ρο τοῦ πλοίου λύγιζε στὰ δυὸ καὶ
μᾶς γέμιζε μαῦρο καπνὸ, ποὺ μᾶς
ἔφερνε βήχα. Στὸ κατὰστρομα γι-
νόταν σωστὸ πανδαϊμόνιο. Κάθε ἐ-
πιβάτης ζητοῦσε τὶς ἀποσκευές του,
οἱ ναῦτες ἔτρεχαν καὶ κυλοῦσαν με-
γάλα βαρέλια πάνω στὸ κατὰστρο-
μα — καὶ μέσα σ' ὅλα αὐτὰ ἐπιασε
καὶ βροχή...

Πῆγα κοντὰ στοὺς δικούς μου καὶ
μαζευτήκαμε κι' οἱ τέσσερις κάτω
ἀπὸ τὴν ὀμπρέλλα τῆς κυρὰ Ἀννούς.
Φαντάζομαι πὺς ἂν δὲν ἐρχόταν
νὰ μᾶς πάρει ὁ κ. Ἐσσέτ, ποτὲ δὲ
θὰ τὰ καταφέρναμε νὰ βγοῦμε ἀπὸ
κεῖ μέσα. Ἀλλὰ ὁ μπαμπᾶς ἤρθε
φωνάζοντας:

— Ποῦ εἴστε; Ποῦ εἴστε;

— Ἐδῶ! Ἐδῶ! φωνάξαμε κι' οἱ
τέσσερις μὲ ἀπερίγραπτη χαρὰ κι'
ἀνακούφιση...

Ὁ κ. Ἐσσέτ μᾶς φίλησε ὅλους
ἐναν-ἐναν, πῆρ' ἐμᾶς τὰ παιδιὰ ἀ-
πὸ τὰ χέρια, εἶπε στὶς γυναῖκες:
«Ἐλάτε!» καὶ ξεκίνησε...

«Ἡ κυρία Ἐσσέτ καθόταν στὸ πλάι τοῦ Πιτσιρικού
μὲ τὸ πλῆξιμό της...»

“Ήξερε να τὰ βγάξει πέρα ό μπαμπάς. Βγαίναμε με δυσκολία, γλιστρώντας στο βρεγμένο κατάρτωμα και σκοντάφτοντας σε χάσες και σε σχοινιά. Ήαφνικά, από την άκρη του πλοίου μια διαπεραστική και κλαφάρικη φωνή ακούστηκε να στριγγλίζει:

— Ροδινών! Ροδινών!

— “Αχ! φώναξα εγώ και προσπάθησα να τραβήξω το χέρι μου από το χέρι του πατέρα.

“Εκείνος όμως νόμισε πως γλίστρησα και μου τσάφισε περισσότερο. “Η φωνή ακούστηκε πάλι, κωμική μαζί και τραγική:

— Ροδινών! Καλέ μου Ροδινών!

“Εγώ πολέμησα και πάλι να τραβήξω το χέρι μου.

— “Ο παραγάλος μου! φώναξα. “Ο παπαγάλος μου!

— Μά μιλάει τώρα; ρώτησε περίεργα ό Ζάκ.

“Αν μιλούσε, λέει! “Αφού τον άκουγε όλος ό κόσμος... Μέσα στη φασαρία, τον είχα ξεχάσει στην άκρη του πλοίου κοντά στην άγκυρα, κι από κει με φώναξε ό καίμένος με όλα του τὰ δυνατά:

— Ροδινών! Καλέ μου Ροδινών!

Δυστυχώς ήμασταν μακριά κι ό πλοίαρχος φώναζε να κάνουμε γρήγορα.

— Αύριο έρχόμαστε και τον πέρνουμε, είπε ό κ. “Εσέτ. Μέσα στα πλοία δεν χάνεται τίποτα.

Και με τράβηξε και φύγαμε. Δε βαριέστε! Την άλλη μέρα, στείλαμε να τον πάρουμε, μά δεν τον βρήκαμε. Σκεφθήτε την απελπισία μου. Ούτε Παρασκευάς πιά, ούτε παπαγάλος, ούτε Ροδινών!

“Αλλά και πώς να παίξει κανείς το νησί του Ροδινώνα σ’ ένα τέταρτο πάτωμα, σ’ ένα υγρό κι ακάθαρτο σπίτι της όδοι Λαντερύ;

Δε θα τὸ ξεχάσω ποτέ το φριχτό αυτό σπίτι! “Η σκάλα γλιστρούσε από την υγρασία. “Η αύλη ήταν σαν πηγάδι. Και το πρώτο βράδυ, που έγκατασταθήκαμε, ή κυρά-“Αννού έβγαλε τις φωνές από την κουζίνα.

— Κατσαρίδες! Κατσαρίδες!

Τρέξαμε όλοι και τί να ιδούμε; Γεμάτη ή κουζίνα από τὰ σιχαμερά αυτά έντομα! Στους τοίχους, στο τζάκι, στο έρμάρι, παντού. Τις πατούσε κανείς, δίχως να τὸ θέλει. Κι ή “Αννού σκότωνε με τὸ σωρό. “Αλλά όσο σκότωνε, τόσο έρχονταν άλλες κι άλλες. “Εβγαίναν από την τρύπα του νεροχύτη, γιάυτο τον βουλώσαμε. Τὸ άλλο βράδυ όμως ήρθαν απ’ άλλοι, κι εγώ δεν ξέρω από ποῦ. Πήραμε γάτα για να τις κυνηγά και κάθε νύχτα γινόταν στην κουζίνα σωστό μακελλείο.

“Ετσι σιχάθηκα από την πρώτη μέρα τὸ Λυόν. “Αλλάξαν οι ώρες του φαγη-

του μας, και τὸ φωμ! ακόμα που τρώγαμε είχε άλλο σχήμα κι άλλη γεύση. Τί άνοστο και τί κακοφτιαγμένο!

Τις Κυριακές, πηγαίναμε όλοι περίπατο στις όχθες του Ροδανού. Οι περίπατοι αυτοί δεν ήταν καθόλου χαρούμενοι. “Ο κ. “Εσέτ γκρίνιαζε, ό Ζάκ έκλαιγε, εγώ πήγαινα πάντα πίσω απ’ όλους. Δεν ξέρω γιατί ντρεπόμουν να είμαι στο δρόμο, χωρίς άλλο έπειδή είμαστε τώρα φτωχοί.

Σ’ ένα μήνα μέσα, ή κυρά-“Αννού αρρώστησε. Τὸ υγρό κλίμα την έδλαψε κι αναγκαστήκαμε να τὴ στείλουμε πάλι στα μέρη της. “Η κακομοίρα δεν ήθελε να φύγει. Μας παρακαλούσε να την κρατήσουμε και μās έδινε τὸ λόγο πως πὼς ήταν καλά. “Αλλά έφυγε στα τελευταία και γύρισε στην πατρίδα της, όπου, καθώς μάθαμε, παντρεύτηκε.

Δεν πήραμε άλλη υπηρέτσια στο πόδι της κι αυτό μου φάνηκε ή χειρότερη συμφορά... “Η γυναίκα του θυρωρού άνέβαινε κι έκανε τις χοντρές δουλειές. Κι ή μαννούλα μου μαγειρεύει και χαλούσε τ’ άσπρα της χέρια, που τόσο μ’ άρεσε να τὰ φιλώ. Τὰ θελήματα τὰ έκανε ό Ζάκ. Τούδιναν ένα καλάθι και τούλεγαν: «Θά ψωνίσεις αυτό κι αυτό». Κι εκείνος τὰ ψώνιζε όλα μια χαρά, κλαίγοντας έννοείται αδιάκοπα.

“Ο καίμένος ό Ζάκ, τί δυστυχισμένος που ήταν κι αυτός, μαζί με όλους! “Ο κ. “Εσέτ είχε βαρεθεί πιά να τον βλέπει όλοένα κλαίμενον και δεν τον χώνευε. “Ολη μέρα άλλο δεν άκουγες, παρά τὸ μπαμπά ν’ αποπέρνει τὸ Ζάκ:

— Ζάκ, είσαι βώδι! Ζάκ, είσαι γαϊδοῦρι!

Κι ό καίμένος ό Ζάκ, όταν ήταν μπροστά ό πατέρας, τάχανε όλοτετα και τότε ήταν που τάκανε θάλασσα. “Ακούστε τὴ σκηνή της στάμνας.

“Ενα βράδυ, πριν καθήσουμε να φάμε, είδαμε πὼς δεν υπήρχε στάλα νερό στο σπίτι.

— Να πάω να φέρω; είπε ό Ζάκ, τὸ χρυσό αυτό παιδί.

Και σηκώθηκε κιόλας να πάρει τὴ μεγάλη πήλινη στάμνα.

“Ο κ. “Εσέτ σήκωσε τὸς ώμους.

— “Αν πάει ό Ζάκ, είπε, ή στάμνα θά σπάσει. Είναι σίγουρο!

— Τ’ άκούς, Ζάκ; λέει ή γλυκειά φωνή της μητέρας. Πρόσεχε να μην τὴ φωνή της μητέρας. Πρόσεχε να μην τὴ σπάσεις και κάνε γρήγορα.

Δε βαριέσαι! είπε τότε ό κ. “Εσέτ. “Οσα κι αν τὸ πις, θά τὸ ιδείς που θά τὴ σπάσει.

“Εδῶ ή φωνή του Ζάκ, που διαμαρτύρεται παραπονεμένη:

— Μά γιατί θέλετε καλά και σώνει να τὴ σπάσω;

— Δε θέλω να τὴ σπάσεις. Λέω πὼς θά τὴ σπάσεις! τὸ άπαντὰ ό μπαμπάς

σε τόνο, που δεν επιδέχεται αντίρρηση. “Ο Ζάκ δεν άπαντᾷ. Παίρνει τὴ στάμνα και βγίνει άπότομα, σά να θέλει να πει:

— Θά τὸ ιδίτε λοιπόν που δε θά τὴ σπάσω!

Περνοῦν πέντε λεπτά, περνούν δέκα. “Ο Ζάκ δεν φαίνεται κι ή κυρία “Εσέτ άρχίζει ν’ άνησυχεί:

— Θεέ μου, μην τούτυχε τίποτα:

Σαν τί να τούτυχε; άπαντᾷ πάλι ό κ. “Εσέτ. “Απλούστατα έσπασε τὴ στάμνα και φοβάται να γυρίσει.

Σηκώνεται ωστόσο, — γιατί είναι κατὰ βάθος ό πιο καλός άνθρωπος του κόσμου—κι άνοίγει τὴν πόρτα, να ιδεί τί άπόγινε ό Ζάκ. Νά τος ό Ζάκ, όρθιος πίσω από τὴν πόρτα, άμίλητος, άποδολωμένος, με τὰ χέρια άδειανά. Καθώς είδε τὸν κ. “Εσέτ, χλωμιάζει και ψιθυρίζει:

— Τὴν έσπασα...

Τὴν είχε σπάσει ό καίμενος.

Στὴν ιστορία του σπιτιῦ μας τὴ σκηνή αὐτὴ τὴ λέμε «σκηνή της στάμνας».

Δυὸ μήνες σχεδόν ύστερα από τὸν έρχομό μας στο Λυόν, οι γονεὶς μας σκέφθηκαν και για τὰ μαθήματά μας. “Ο πατέρας θά ήθελε να μās βάλει στο κολέγιο, αλλά ήταν άκριβά.

— Δεν τὸς στέλνουμε στο ιεροδιδασκαλείο; είπε ή μητέρα. Τὰ παιδιά μαθαίνουν εκεί καλά πράγματα.

“Η ιδέα αὐτὴ άρεσε στον πατέρα μου και μās έστειλε στο ιεροδιδασκαλείο του Σαιν-Νιζιέ, της κοντινής μας έκκλησίας.

Θά σάς πῶ τί ήταν αὐτὸ τὸ ιεροδιδασκαλείο. Ούτε πολλά λατινικά, ούτε πολλά έλληνικά. “Εκεί μαθαίναμε να βοηθάμε τὸς παπάδες στὴ λειτουργία, να θυμιατίζουμε με ρυθμό, να γονατίζουμε, να κρατάμε τις λαμπάδες. Μας έδίδασκαν και Τερά Ιστορία, αλλά τις περισσότερες ώρες μαθαίναμε τις διάφορες ιεροτελεστίες, κι αὐτὸ ήταν άρκετὰ διασκεδαστικό.

Πότε πηγαίναμε σε κηδείες, πότε σε βαπτίσια, πότε σε γάμους και πότε, με τὴν άγία Μετάληψη, σε αρρώστους... Κι όταν περνούσαμε στους δρόμους, ό κόσμος στεκόταν κι έβγαζε τὰ καπέλα του, τί χαμάρι να βαδίζουμε έμπροστά-μπροστά! Δυὸ παιδιά προτρέουνταν, κρατώντας μεγάλα χρυσά φανάρια. “Οταν περνούσαμε από φρεσ, φώναζαν «στά δπλα!» κι οι στωϊκὲς έμπαιναν στὴ γραμμή κι οι σπιγγες σάλπιζαν προσοχή. Κι έμπερνούσαμε με χαμάρι.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

“Ολοι μās είχαμε τις κατάλληλες δυμασίες: μαῦρο ράσο με μακριά ούλο, άσπρο ράσο, καμίζι, δαντελλένια, σάφο βελουδένιο, άσπρες τραχηλιές, με ξωτὲς κάλτσες, κι ό,τι άλλα χρειαζόμαμα μās καμάρωνε κι αὐτὴ.

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΘ’.

— Πρέπει να κάμουμε μιὰ “Επιτροπή, είπε ό Τοτός τὴν άλλη μέρα στο Γεώργο, και να παρουσιασθούμε επισήμως στον κ. δήμαρχο, να τὸ δώσουμε όσα μαζέψαμε από τις παραστάσεις μας για τὸ σχολείο.

— Πφ! έκαμε με περιφρόνηση ό Γεώργος: δυὸ κι’ όγδόντα θά τὸ δώσουμε, και θες κιόλα να πάμε επισήμως; Ντροπή!

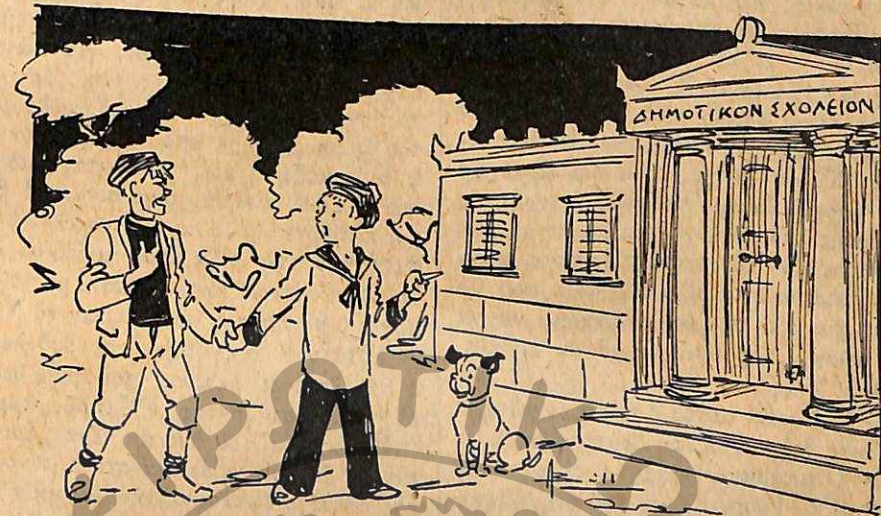
— Με συγχωρεῖς, άποκρίθηκε ό Τοτός. “Εχουμε πενήντα σωστές. Δηλαδή, δυὸ κι’ όγδόντα που μαζέψαμε τὴν περασμένη Κυριακή, τσιάντα που μούδωσε χτὲς ό πατέρας μου, δέκα που μούδωσε σήμερα ό αδερφός μου, και έφτά και είκοσι που βάζω τώρα εγώ. Πόσες γίνονται;

“Ο Γεώργος έκαμε τὴν πρόσθεση και βοήκε πενήντα.

— Τότε διαφέρει, είπε. Πενήντα δραχμές είναι σπουδαία συνεισφορά. Μπορούμε να πάμε. Μά... από ποιους θά κάνουμε τὴν “Επιτροπή;

— Νά, από μās τὸς δυὸ, είπε ό Τοτός. Παίρνουμε, αν θέλεις και τὸ Χρόνη. Τρεῖς είναι υπεραρκετοί!

“Ο Γεώργος συμφώνησε, βοήκαν και τὸ Χρόνη, που ήταν ακόμα κουμμένος, κι’ οι τρεῖς μαζί πήγαν στο δημαρχεῖο του χωριοῦ.

“Ο πρόεδρος της κοινότητος—γιατί αὐτὸν έλεγαν «κύριο δήμαρχο»,— δέχτηκε με μεγάλη προθυμία αὐτὴ τὴν «“Επιτροπή», κι’ ό Τοτός έλαβε τὸ λόγο.

— Έξερτε, κύριε δήμαρχε, ρώτησε, πὼς κάναμε ένα... Θηριοτροφείο και δώσαμε μερικὲς παραστάσεις;

— Πὼς δεν τὸ ξέρω; ή παράσταση μάλιστα της περασμένης Κυριακῆς έκαμε τόσο κρότο!...

— Έξερτε, όμως και για ποιὸ ιερὸ σκοπὸ δώσαμε αὐτὲς τις παραστάσεις;

— Ιερὸ σκοπὸ;... “Οχι, αὐτὸ δεν τὸ ξέρω... Τὰ παιχνίδια τῶν παιδιῶν δεν έχουν συνήθως ιερὸς σκοπούς...

— Τὸ δικὸ μας είχε. Θελήσαμε να μαζέψουμε μ’ αὐτὸ τὸ παιχνίδι λεπτά για τὸ σχολεῖο που κτίζετε. Και δρίστε! σᾶς φέραμε τις πενήντα δραχμές που μαζέψαμε.

— Τί μὸς λέτε! έκαμε ό κ. πρόεδρος έκστατικός. Εῖχατε τέτοιο σκοπὸ; Και μαζέψατε τόσα λεπτά;... Μπράβο, παιδιά μου!... Μά, κρατήσατε τουλάχιστο τὰ ἔξοδά σας;

— “Ω, δεν είχαμε ἔξοδα! φώναξε ό Τοτός. Τὰ «δελιά» τὰ βρήκαμε στο χτήμα που καθόμαστε. Τὰ «θεριά» έπίσης,—γιατί, μεταξὺ μας, κύριε δήμαρχε, δαμαστές, που είναι οι τρεῖς εδῶ υποφαινόμενοι, εργαστήκανε χάρισμα, για τὴν ιδέα. Λοιπὸν τί ἔξοδα να κρατήσουμε; Δυὸ δεκάρες που μās κόστισαν τὰναψυκτικά;...

“Ο κ. πρόεδρος επαινέσε πολὺ τὰ παιδιά, πήρε τὰ λεπτά όλα, και τὴν ἄλλη Κυριακή, στὴν ἐφημερίδα της πρωτεύουσας, όπου δημοσιεύονταν ταχτικά οι ἔρανοι για τὸ νέο σχολεῖο, καθέννας διάβαζε και τὰκόλουθα:

“Από τὸ «Θηριοτροφεῖον Τοτού και Συντροφίας» (ἀκαθάριστη γενικὴ εἴσπρα-
ξη) δρ. 50.

(Ακολουθεῖ)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΚΟΥΡΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΥΛΑΚΙ

«—Δε μὸς λές, κύρ-κούρκο, τί ζητείς στο βούρκο; Χοῖρος σὺ δεν είσαι, Χοῖρος βοωμερός, Σάν τὸς κουρκους ξῆσε Πάντα καθαρός...»

«—“Ομορφο πουλάκι, Πριν με βρίσεις χοῖρο, Γύρε εδῶ τριγύρω!»

Δε θωρεῖς λιγάνι; Βοῦρκοι, λασπονέρια Με περιγυρίζουν, Λασπομένα χέρια Με συχνοταγίζουν, Χοῖροι εδῶ γυυλλίζουν!»

Σέπτεμς, 1929

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Στην αρχή που το είδε, ο Τοτός έγινε έξω φρενών.

— Γιατί **ἀκαθάριστη**; φώναζε. Μὲ συγχωρεῖ ὁ κ. δήμαρχος! Ἡ εἴσπρα-
ξή μας ἦταν καθαρὸτατη καὶ τιμωτάτη. Καὶ τὴ δώσαμε οὐδέποτε!

Τότε τοῦ ἐξηγήσαν πὼς αὐτὸ ἴσα-ἴσα ἐννοοῦσε τὸ «ἀκαθάριστη». Δηλαδή
ὅτι ἔδωσαν οὐδέποτε τὴν εἴσπραξήν κ' ὅχι τὸ «καθαρὸ κέρδος» ὅπως λένε. Κι'
ὁ Τοτός ἡσύχασε καὶ καμάρωνε γιὰ τὴ μεγάλη του δωρεά...

Τὸν ἄλλο χρόνον, ποὺ ξαναπῆγε στὸ χωριό, τὸ σχολεῖο ἦταν χτισμένο. Ὁχι
βέβαια μὲ τίς πενήντα δραχμὲς τοῦ «Θηριοτροφίου». Ὁ Τοτός ὅμως τὸ εἶχε
πάρει ἀπάνω του. Καὶ μιὰ ἡμέρα, καθὼς περνοῦσε ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ σχολεῖο μὲ
τὸ Γεώργιο, τοῦ εἶπε:

— Τὸ βλέπεις αὐτό; ἐμεῖς τὸ κάναμε!

— Ἐμεῖς! συμπήνησε κ' ὁ Γεώργιος. Ἐμεῖς οἱ δύο, ὁ Χρονάκης καὶ... ὁ
Ἀρταξέρξης!...

ΤΕΛΟΣ

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΤΟΝΕΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

— Γεώργιο!... φώναξε.

— Νίκο!... ἀκούστηκε γι' ἀπάντησή.

Οἱ σκιὲς πλησίασαν. Τόση ἦταν ἡ
συγκίνησή τους πάντῳσαν, ποὺ ἀγκα-
λιάστηκαν κ' οἱ δύο σὰν ἀδέρφια κ'
ἄρχισαν νὰ κλαῖνε. Ἐκλαιγαν ἀπὸ χαρὰ.

Ὁ Νίκος νόμιζε πὼς ὁ φίλος του κά-
τι θάχε πάθει. Ποιὸς ξέρει τί σκεφτό-
ταν. Κι' ὁ Γεώργιος πάλι ποὺ ἀρμένιζε
στὸ φοβερὸ ἐκεῖνο σκοτάδι, ἐνοιθε τίς
δυνάμεις του νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν. Τώ-
ρα ὅμως ποὺ ἔβρισκε ὅτι ζήταγε, τώρα
ποὺ ἀντάμωνε τὸ φίλο του, φίλο ποὺ θὰ
κινδύνευε καὶ τὴ ζωὴ του ἀκόμα γιὰ νὰ
τὸν σώσει, μποροῦσε νὰ μὴ συγκινηθῇ,
νὰ μὴν κλάψῃ;

— Ποῦ πάει αὐτὸς ὁ γέρος; ρώτησε
ὁ Νίκος δείχνοντάς τὴ δεύτερη σκιά.

— Ὁ μπάρμπα-Θανάσης εἶναι, ἀπο-
κρίθηκε ὁ Γεώργιος, καὶ τοῦ διηγήθηκε
ἔλα ὅσα τὸν ἔκαναν νὰ γοργοπορήσῃ.

Ὁ μπάρμπα-Θανάσης, ἓνα ἐρείπιο
ἀνθρώπου, ἦταν τυφλός. Ὁ γδοντάρης
τώρα, ἐπαιρνε σιγὰ-σιγὰ ψηλαφώντας
τὸ δρόμο καὶ κατέβαινε στὸ χωριό. Δὲν
εἶχε κανένα νὰ τὸν προστατεύσῃ. Ὁ
θάνατος θέριζε ὅλους τοὺς δικούς του
καὶ μόνο αὐτὸν ἄφισε νὰ παραδέρνῃ
νύχτα-μέρα μὲ τὴ φτώχεια. Καμμιὰ φο-
ρὰ μάζευε ἀρκετὲς δεκάρες καὶ μποροῦ-
σε νὰ χορτάσῃ μὰ τίς περισσότερες φο-
ρὲς κοιμόταν χωρὶς νὰ βάλῃ τίποτα στὸ
στόμα του. Εἶχε πιά καταστήσει σωστὸ
σκέλεθρο ἀπὸ τὴν πείνα.

* *

Ὁ Γεώργιος ἀφ' οὗ ἔδωσε τὸ φορτίο
του, γυρνοῦσε σιγὰ-σιγὰ στὸ σπιτάκι του.
Κεῖνῃ τῇ στιγμῇ ὁ ἥλιος βασιλεῦσε καὶ
τὰ σύννεφα ἄρχισαν νὰ σκεπάζουν βα-
ριά τὸν οὐρανό. Μὲ μιὰς ἐπιάσε ἡ βρο-
χὴ κ' ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ τρέχῃ, ὅταν
ἄξαφνα ἀκούσε μιὰ φωνὴ ἐκετευτική,
μιὰ φωνὴ ποὺ ἔδινε λὲς ἀπ' τὰ βάθη
τῆς γῆς.

— Δὲ βρίσκεται κανεὶς χριστιανός;...
βοήθεια!...

Κοίταξε πέρα-δῶθε καὶ διέκρινε στὴν
ἄκρη τοῦ δρόμου μιὰ σκιά. Πλησίασε
ἄφοβα, ἀναγνώρισε τὸ μπάρμπα-Θα-
νάση. Πεινασμένος, ἐρημος, ἀποδιωχμέ-
νος ἀπὸ τὴ Μοῖρα, γύριζε στὸ καλὸ
του. Καὶ τὰνεμόδροχο τὸν παρέσπερνε
δῶ κ' ἐκεῖ, ὅπως ἓνα σκισμένο κουρε-
λιάτικο φύλλο, ποὺ σέρνεται ἀφημένο
στὴ διάθεση τῶν ἀνέμων, γιὰ νὰ στι-
βαχθῇ σὲ μιὰ γωνιά τῆς γῆς, ὅπου θὰ
σαπίσῃ. Κατέβηκε ἀπὸ τὸ γαϊδουράκι
τοῦ ἀμέσως, πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν τυ-
φλὸ φωμοζήτη καί, τραβώντας ἀπὸ πί-
σω τὸ ζῶο, κίνησαν σιγὰ-σιγὰ. Ἡ βρο-
χὴ πληθύνε κ' ἀναγκάστηκαν νὰ κα-
ταφύγουν στὴ ρίζα ἐνὸς μεγάλου δέν-
τρου· κ' ὕστερα κίνησαν πάλι μὲ τὸ ἴδιο
ἀργὸ βῆμα ὅπότε συνάντησαν τὸ Νίκο.

Αὐτὰ τοῦ διηγήθηκε σὲ δύο λεπτὰ
ὁ Γεώργιος, κ' ἐκεῖνος τοῦσφιξε θερμὰ
τὸ χέρι προστάζοντας: «Ἐμπρός, πάμε.»

Πῆραν κ' οἱ δύο ἀπ' ἓνα χέρι τὸν
τυφλό, ἔστριψαν ἀπὸνα στενὸ μονοπάτι
καὶ σὲ λίγο ἔφτασαν στὴν κατοικία του.
Ὁ τυφλὸς δὲν ἤξερε πὼς νὰ τοὺς εὐ-
χαριστήσῃ. Τὰ δύο εὐγενικὰ παιδιὰ το-
ποθέτησαν τὸ γέρο, τοῦ ἔβαλαν κάμ-
ποσα λεφτουδάκια στὸ χέρι, ἀκόμα καὶ
λίγο ψωμί, κ' ἔφυγαν τρέχοντας πρὸς
τὰ περιδόλια.

Ἦταν κ' οἱ δύο χαρούμενοι.

* *

Ἡ κυρὰ-Φωτεινὴ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ
ἔφυγε ὁ Νίκος, περίμενε ἀκουμπισμένη
στὸ παράθυρο καὶ συλλογιζόταν. Τὰ λε-
πτὰ τῆς φαίνονταν χρόνια ολόκληρα.
Ἀρχισε πάλι νὰ τὴν πιάνῃ ἡ ἀνησυ-
χία, ὅταν ἀκούσε μιὰ γυναικεία φωνὴ
νὰ φωνάζῃ:

— Κυρὰ-Φωτεινὴ!... Ἐ, κυρὰ-Φω-
τεινὴ!...

Ἀνοίξε τὴν πόρτα καὶ βγήκε ἔξω.
Μιὰ σκιά μ' ἓνα φανάρι ἐρχόταν πρὸς
τὸ μέρος τῆς.

— Ποιὸς φωνάζει; ρώτησε ἡ φτωχὴ
χήρα.

Ἡ σκιά πλησίασε. Ἦταν ἡ κυρὰ-
Ρήνη, ἡ μητέρα τοῦ Νίκου. Ἀργῆσε
κ' αὐτὸς νὰ γυρίσῃ καὶ νόμισε πὼς θὰ
κάθισε στὸ σπῆτι τῆς χήρας ὡς πού νὰ

περάσῃ ἡ βροχὴ, κ' ἦρθε μὲ τὸ φα-
νάρι νὰ τὸν πάρῃ. Καλησπέρισε τὴν
κυρὰ-Φωτεινὴ καὶ τὴ ρώτησε γιὰ τὸ
παιδί τῆς καὶ κείνη τῆς τὸ ἐξηγήσε ὅ-
λα. Εἶπε πὼς πῆγε νὰ βρῇ τὸ Γεώργιο
καὶ πὼς σὲ λίγο θὰ γύριζε, τὴ συγχά-
ρηκε ποὺ εἶχε ἓνα τέτοιο γενναῖο παι-
δί, καὶ τὴν πῆρε πάνω νὰ ψήσουν καφέ.

Ὡς πού νὰ καλοκουβεντιάσουν, ἄ-
κουσαν τραγοῦδια μακρινὰ καὶ ποδοβο-
λητό. Βγήκαν ἔξω γιὰ νὰ δοῦν. Ἦταν
ὁ Νίκος κ' ὁ Γεώργιος.

Ὅλοι, καὶ τὰ παιδιὰ ἀκόμα, κατέβη-
καν στὴν αὐλὴ καὶ περίμεναν ἀνυπόμο-
να νὰ ὑποδεχθοῦν τοὺς δύο ἀγαπημέ-
νους φίλους, ποὺ ὁ πόνος εἶχε ἐνώσει
τίς ἀθῶες παιδικὲς καρδιές τους σὲ μιὰ
μεγάλῃ κ' εὐγενικῇ...

Ἡ ὑποδοχὴ αὐτὴ ἦταν τόσο συγχι-
νητικὴ ποὺ καταντᾷ ἀπερίγραπτη. Κα-
θεμιὰ μητέρα ἀγκάλιασε τὸ παιδί τῆς
κ' ἔμειναν ἔτσι σιωπηλὲς χύνοντας μο-
νάχα θερμὰ δάκρυα.

Διηγήθηκαν κατόπιν τὴν καλοσύνη
ποὺ ἔκαναν στὸ γέρο τυφλὸ καὶ καθέ-
νας πῆγε στὸ σπιτάκι του.

Οἱ δύο μητέρες ἦταν εὐτυχισμένες
ποὺ εἶχαν στὴν ἀγκαλιά τους παιδιὰ
γενναῖοψυχα, παιδιὰ ποὺ ἤξεραν νὰ
συμπονοῦν τὰ ξένα πάθη, τίς ὑπάρξεις
αὐτὲς ποὺ ὑποφέρουν, τίς πονεμένες
ψυχές.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΓΕΡΑΚΙ Η ΠΟΥΛΙ

Στὴ Ναυτικὴ Σχολή, εἶχον κάποτε
ἓναν καθηγητὴ ποὺ τὸν ἔλεγαν Γεράκι.
Τὸν ἴδιον καιρὸ, εἶχαν καὶ μιὰ γριά ἐ-
πιστάτισσα, νησιώτισσα, ποὺ καθόταν
μέσα.

Μιὰ μέρα, ἡ ἐπιστάτισσα αὐτὴ πα-
ραπονέθηκε πὼς τὸ γεράκι τῆς ἔτρωγε
τίς κόττες τῆς. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν κατα-
λάβαιναν καλὰ τὴ νησιώτικη ὁμιλίαν τῆς
— ἡ εὐλογημένη τᾶκανε ἔλα θηλυκὴ
κ' ἄλλο ἄρθρο ἀπὸ τὸ ἡ δὲν ἤξερε!—
ἐνόμισαν πὼς ἔλεγε γιὰ τὸν κ. καθηγη-
τὴ. Τὸ πρᾶγμα ἔφθασε καὶ σταυτίκα τοῦ
διευθυντοῦ, ποὺ τὴ φώναξε θυμωμένον.

— Τί λὲς ἐκεῖ, τῆς εἶπε, ὁ Γεράκις
σοῦ τρώει τίς κόττες σου;

— Μάλιστα, καπετάνιο μου, ἀποκρί-
θηκε κείνη· ἡ γεράκι, μαθές, ἡ καλὴ
γεράκι... Μοῦ ἄρπαξε προφές δύο...
καὶ σήμερ' ἄλλη μιὰ.

— Ἐλα στὰ συγκαλά σου, γριά! Ὁ
κύριος Γεράκις, ὁ καθηγητὴς; Μὰ τὸ
εἶδες μὲ τὰ μάτια σου;

Τότε κατάλαβε τὴν παρεξήγησιν ἡ ἐ-
πιστάτισσα. Καὶ καταγανακτισμένη πο-
τῆς ἔβαλε στὸ στόμα τέτοια συκοφαν-
τία, φώναζε μ' ὀλη τῆς τὴ δύναμιν:

— Ἐγὼ;... Μὰ ἐγὼ δὲν εἶπα ἡ γε-
ράκι ἡ ἀνθρωπος· εἶπα ἡ γεράκι
πουλί!!!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Η ΟΡΦΑΝΟΥΛΑ

Χαρισμένο στὰ ὀρφανὰ ἀπὸ μητέρα παιδάκια.

Τριῶ χρονῶ καὶ τᾶμοιρο εἶναι μόνο
κ' ἡ ὀρφάνια τὸ χτυπᾷ στὴν κεφαλὴ,
χαρὰ δὲ νοιώθει παρὰ πάντα πόνο
χωρὶς τὴ μητερούλα τὴν καλὴ!
Πέντε χρονῶ, ρωτᾷ μὲ τραγικὴ
φωνή: — Πές μου, μπαμπά, σ' ἀμῶνῳ,
ποῦναι ἡ μαμιά; γιὰ πές μου ψηλὰ κεῖ,
ποῦ γιὰ νὰ φτάσω πάνω θέλω χρόνο;
— Στὸ κοιμητήρι, ἀγάπη μου, ἡ γλυκειὰ
μαννούλα μας κοιμᾷται ἀγγελικά,
κεῖ ποῦ μέσ' σὲ σταυρούς, φέγγουνε λύχνοι.
Πίσω ἀπ' τὰ κάγγελα σταυροῦ,
θὰ δῆς λευκό, τὸ θησαυρὸ
τὸν ἰδικό μας σόλους δείχνει.

Μὲ τὰ χεράκια τὰ λεπτὰ
σκάβει τὸ χῶμα καὶ πνιχτὰ—μὲ πόνο κλαίει.
Καὶ μὲ παράπονο πολὺ
γιὰ τὴν ὀρφάνια τῆς μιλεῖ—κ' ὅλα τὰ λέει...

— Μαμιάκα! δὲς πὼς κλαίω, δὲ γροικᾷς
τὸ κλάμμα μου; τὸ μαῦρο δὲ γνωρίζεις
φρουστάνι μου; γιατί δὲ μ' ἀγαπᾷς;
καὶ πὼς χωρὶς ἐμὲ κοσμογονοῦν;
— Παιδί μου, νὰ μιλήσω δὲν κοιτᾷς
πὼς δὲν μπορῶ; τί κ' ἂν παραμερίζεις
τὸ χῶμα; μὲν τὸν πόνο μου κεντᾷς
νὰ σὲ θωρῶ μονάχο νὰ γυρίζῃς.
Στὸ σπῆτι ἄλλη μητέρα, μακρυνὰ
ἀπὸ δῶ, σὲ συμπονεῖ, καὶ μητρονὰ
κακὴ νᾶναι, μπροστά σου μαλακώνει.
Γιατὶ σὰν ἀγγελοῦδι εἶσαι μικρὸ
ποῦ χέρι πάνω σου ἐλαφρὸ
νὰ σὲ χαϊδέψῃ μόνο ἀπλώνει...

Βγαίνει ἡ φωνούλα θλιβερὴ
τὸ δάκρι πνίγει τὴ μικρὴ—τὴν ὀρφανοῦλα.
Βάζει τὸ στόμα χαμηλὰ
κ' ἔτσι τὰ λόγια τῆς βαθεῖα—πάντ' ἐν τῇ μαννούλα:

— Δὲ μάγαπάει καθόλου, καὶ καρδιά
σὰν τὴ δική σου, μάννα, αὐτὴ δὲν ἔχει
μὲ στέλνει σὲ θελήματα σὰν βρέχει
καὶ μούσκεμμα μ' ἀφίνει τὴν ποδιά.
Τὸ δέϊλε, σὰν πεινάσω, τὸ ψωμί
χωρὶς προσοφάι πάντα μοῦ τὸ δίνει,
ἐνῶ θυμᾶμαι σὺ καὶ μὲ τυροῖ
μοῦ τὸ δίνεις καὶ μέλι καὶ ταχίνι...
Τὸ χτένι μοῦ καρφώνει βαρετὴ
σὰν θενὰ μοῦ χτενίσῃ τὸ κεφάλι
καὶ τὸ ματώνει, ἐνῶ, μαμιάκα, σὺ
τὸ χαϊδεύεις μὲς τὴν θεομῆ σου ἀγκάλῃ.
Σὰν τὰ μικρὰ μου ποδαράκια κάνει
νὰ πλύνῃ, ὅ πὼς τὰ σέρνει ὀρμητικά,
κ' ἐγὼ πονῶ, μὰ σὺ μέσ' ἐν τῇ λεκάνῃ
ὄρες μοῦ τὰ φιλοῦσες ἀπαλά.
Ἄν παῖξω καὶ γελάσω, τὴν πειράζω
καὶ θυμωμένη μοῦ κακομιλᾷ
σὲ μιὰ γωνιά ζαρώνω καὶ στεναίζω
καὶ κείνη μὲ τὸν πόνο μου γελᾷ.
Ἐὸν παιδί γινώσκουν, καὶ μαζί μου
ἐρχόσονται νὰ παίξῃς τὸν κορυφτό,

καὶ μούφτιανες ποδιές γιὰ τὸ κουκλί μου
μὲ μάθαινες τὸ «νάνι» νὰ τοῦ πῶ.
Σὰν πάει στὸ ποτάμι γιὰ νὰ πλύνῃ,
βορνογομὰ σκυμμένη, λέει, γιατί
λερώνω τίς ποδιές καὶ κάνω κείνη
στὴν κούραση νὰ λυώνῃ σὰν κερί!
Ἐοῦ, μαννούλα, πάντα τραγουδοῦσες;
«σὰν κοῖνα θὰ τὰ κάμω τὰ προικιά
τῆς κόρης μου...» Καμάρωνες, γελοῦσες,
σὰ μούβαζες ποδιότα παστρικά!
Τὸ βράδυ πιά κανεὶς δὲ μὲ κοιμίζει
μὲ τὸ τραγοῦδι τὸ νανουριστὸ
ποῦ τὰ παιδιὰ ἡ μαμιά τὰ νανουρίζει
καὶ τὰ κοιμίζει ἀμέσως, στὸ λεπτὸ!
Σὲ σένα στέλνω ἐγὼ, τὸ λογιόμῳ μου
τὸ βράδυ, καὶ τὰ μάτια μου θολὰ
μουσκεῖν τὸ μικρὸ προσκέφαλό μου,
καὶ τότε μόνο ὁ ὕπνος τὰ σφαλᾷ.

Πάρε με γρήγορα ἐσὺ
μαζί σου, μάννα μου χρυσή, — κ' ὅπου θὲς πᾶμε!
Κοντὰ σου νᾶμαι κ' ὡς πονῶ,
ἐγὼ στὸν κόσμον ὀρφανὸ — δὲ θέλω νᾶμαι!...

— Γύρνα στὸ σπῆτι, Μάρω μου χρυσή,
τοιμάσου κ' ἐγὼ θάρθω νὰ σὲ πάρω·
μετάνοιες μὲ παράκληση θεομῳ
θὰ κάμω μπρὸς στὸν ἄρχοντα τὸ Χάρο.
Κι' ἐγὼ, μικρὴ μου κόρη ἀκριβή,
στ' Ἀδὴ τὴ σκοτεινὰ θὰ σέχω φάρο
καὶ στῆς ψυχῆς μου τὰ δειανὸ κλουβί
πουλάκι γλυκολάλητο σὺ, Μάρω! —
Γυρνᾷς στὸν πατέρα τῆς σιμὰ
κ' ὅλο χαρὰ, μὲ δάκρυα τοῦ λέει:
— Ἐμίλησα, μπαμπά, μὲ τὴ μαμιά!
Τὴ σφίγγει πὰ στὸ σπῆθος τοῦ γλυκά,
τὸ μέτωπό τῆς φλόγες βγάζει, καίει,
κάτω ἀπ' τὸ στόμα τοῦ ποῦ τὴ φιλᾷ.

— Ντύστε με, νίφτε με, θάρθῃ
ἡ Μητερούλα τὴν ἀγῇ—γιὰ νὰ μὲ πάρῃ!
ἀπ' τὰνδισμένα ριασιμὰ
θέλω νὰ δώσω στὴ Μαμιά—ἓνα κλωνάρι.

Τοῦ κάκου κείνος τὴ χλωμὴ μικρὴ
κοιτάζει ἀπ' τὰ ὀράματα νὰ βγάλῃ
ὅλο κοιτᾷ ἡ ματιά τῆς ἡ θολή
ἀλλοῦ, ἐνῶ τὴν σφίγγει στὴν ἀγκάλῃ.
Τὸ βλέμμα τῆς μακροαίνει οὐρανογιάλι,
παρὰμυλᾷ, τὴ θάλασσα θωρεῖ...
λέει: «Νὰ τὸ καράβι, δὸς μου κιὰν!
ἄχ! κ' ἡ ψυχὴ τῆς μάννας γιὰ πανί!»
Φωνάζει σὰν τρολλὴ μὲ ξερὸ στόμα:
«— Τὸ βλέπω ὅλο νὰ φτάνει πὺδ κοντά!»
Σηκώνεται ἀλλόφρονη ἀπ' τὸ στρώμα...
Κι' ἀναρθὰ πιά τὰ λόγια γραμμὴ βγαίνουν.
— Νά τὴν! — φωνάζει, κ' ἔπειτα νεκρὰ
καὶ μάτια καὶ φωνὴ καὶ χέρια μένουν!...

('Ελεύθερη μετάφρασις ἀπ' τὸ Ἰταλικόν)

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

Σημ. τ. Μετ.— Αὐτὸ τὸ ποίημα, εἶναι ἓνα περίφημο οὐγγαρέ-
ζικο λαϊκὸ τραγοῦδι. Ἐχει μεταφραστῇ σὲ πολλὰς γλώσσας. Στὴν
Ἰταλία δὲν ὑπάρχει παιδί ποῦ νὰ μὴν τὸ ξέρει.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Έθνικόν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

με στίχοι της δ. ΛΙΔΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Δέ θα γίνω μαραγκός! φώναξα χωρίς να θέλω.

— Καλά, εξακολούθησε ήσυχα ο Πανάγαρης: διαλές καμμιάν άλλη τέχνη, ή εξακολουθείς το σχολείο, καταπώς θα πηγαίνουν οι δουλιές του πατέρα σου. Έσύ, Νίνα, θα πάρης τι θα μου βρίσκεται ακόμα ως τότε και θα πας στη μάνα σου, να σε κάμη τι θέλει. Κι' ο Φάνης, με τα λεφτά που θάχρη, θα πάη στην Αθήνα και θα μπη στο Ψ-δεδο να μάθη τραγούδι συστημικό. Κάποιος θα βρεθί να τον υποστηρίξη. Και κάποια εργασία θα βρή για να βγάλη το ψωμί του και να σπουδάξη, 'Επιτέλους ως μπη υπηρέτης σ' ένα καλό σπίτι. Κι' εγώ μιὰ φορά, που βρέθηκα στην ανάγκη του ψωμιού, έγινα καμαριέρης σ' ένα ξενοδοχείο. Όχι όμως σαν αυτό εδώ... λιγάκι μεγαλύτερο!

Κι' ο άρρωστος χαμογέλασε, Έμεις όμως κλαίγαμε, και κρύδαμε το πρόσωπό μας με τρόπο, για να μη βλέπη τα δάκρυά μας...

12. «Ο Δήμης δε θα μās ξεχάση!»

Μια από τις ημέρες εκείνες, που ο

«Οι όμορφιές που βλέπαμε γύρο μας...»
(Σελ. 354, στ. β')

Πανάγαρης ήταν ακόμα κρεβατωμένος, στην καμαρούλα του μικρού ξενοδοχείου, μās είπε:

— Τι καθόσαστε κλεισμένοι εδώ μέσα και σεις; Πηγαίνετε να κάμετε έναν περίπατο στην έξοχή. 'Εγώ δεν έχω ανάγκη να με φυλάτε.

Ήταν καλύτερα ο άρρωστος μας. Την άλλη μέρα θα σηκωνόταν, Κι' ίσως την άλλη θα ξαναρχίζαμε την εργασία μας. Χωρίς ανησυχία λοιπόν θα μπορούσαμε να τον αφήσουμε λίγες ώρες. 'Αν χρειάζοταν τίποτα, ως φώναζε την καμαριέρα. Και για συντροφιά θάχε τη Δώρα, που δεν έκανε βήμα απ' το κρεβάτι του.

Η Νίνα, ο Φάνης, εγώ κι' ο Μαυροκούκος θα παίρναμε τον ωραίο εκείνο δρόμο του Γαστουριού και... όπου μās έβγαζε ή άκρη.

Θάταν τρεις ή ώρα όταν ξεκινήσαμε. Μαγιάτικο απόγεμα, ζεστό και θελκτικό. Οι όμορφιές που βλέπαμε γύρο μας, στη στεριά και στη θάλασσα, κι' ή ιδέα ακόμα πώς ο θιασάρχης μας είχε γλυτώσει, έπρεπε να μās δίνουν χαρά. Κι' όμως είχαμ' ένα βάρος στην ψυχή και, στην αρχή, πηγαίναμε σχεδόν άμילητοι. Θάταν από τα θλιβερά εκείνα λόγια που

μās είχε πει ο Πανάγαρης και που δεν μπορούσαμε να τα ξεχάσουμε...

Νά, κι' ο Φάνης αυτά θα θυμόταν την ώρα εκείνη, γιατί άξαφνα γύρισε και μού είπε:

— Μά δεν υπάρχει πιά ελπίδα να βρεθί ή οικογένειά σου;...

— Υπάρχει... του άποκρίθηκα έσύ νομίζεις πώς χάθηκε;...

— Γιατί λοιπόν σου είπε πώς θα γυρίσης στο χωριό σου και θα γίνης μαραγκός;

— Μά δεν τον άκουσες; Φοβάται μην πεθάνη γρήγορα, πριν να βρεθί ή οικογένειά μου... Και τότε;

— Δεν είδαμε και κείνο τον άνθρωπο, στη Ζάκυνθο, να τον ρωτήσουμε.

— Ώ, ύστερ' από το σενιμό, πώς είχε το νοῦ του! Μά κι' ο άνθρωπος εκείνος δεν πιστεύω να ξερε τίποτα παραπάνω απ' αυτά που μās μήνησε...

— Τ' όνομα της οικο-

γένειας τουλάχιστο... μπορεί να τξερει.

— 'Αν τξερει, θα μās το μνηοῦσε.

— Και τ' άφεντικό έπαψε να ρωτᾷ...

γιατί;

— Είδε πώς δε βγαίνει τίποτα...

— Και τώρα που έχασες και τα μωρουδίστικα;

— Έχω το βαπτιστικό μου... 'Ισως είναι άρκετο για να με γνωρίσουν, αν καμμιά φορά...

— Τι περιέργο όμως, Δήμη, το βαπτιστικό σου! φώναξε τότε ή Νίνα, που πολλές φορές το είχε ιδει στο λαιμό μου. 'Εγώ ποτέ δεν είδα τέτοιο σ' άλλο παιδί... Χρυσό, με τ' όνομα πάνω και με χρυσή αλυσίδα...

Και συμπέρανε:

— Θάταν πολύ πλούσιος ο νουνός σου!

— Μά κι' ή οικογένειά σου θάνα πλούσια, είπε κι' ο Φάνης, για ναχρητέτοιο νουνό...

— Έτσι μούλεγε κι' ή ψυχομάννα μου, είπα εγώ. Το συμπέρανε κι' από τα μωρουδίστικα που φορούσα...

— Και σὺ λοιπόν καμμιά μέρα μπορεί να γίνης πλούσιος! φώναξε πάλι ή Νίνα. Κι' έμās τότε δε θα μās καταδέχσαι. Ούτε καλημέρα δε θα μās λές. Θα κάνης πώς δε μās γνωρίζεις!

— Δεν πιστεύω να το λές αυτό με την καρδιά σου! τής είπα με παράπονο.

— Η Νίνα έχει άδικο, είπε κι' ο Φάνης. 'Ο Δήμης είναι καλό παιδί. Και βασιλιάς να γίνη, δε θα μās ξεχάση.

— Ώ, ποτέ!

— Κι' εγώ έτσι το είπα... Εέρω την καρδιά του Δήμη... Δέ θα περηφανευτή ποτέ... 'Αλήθεια!

Κι' ύστερ' από τα λόγια αυτά της Νίνας, σωπάσαμε πάλι. 'Εγώ είχα συγκινηθεί. Αιστανόμουν πώς τα παιδιά αυτά, που φοβόνταν μην τα ξεχάσω, τ' άγαπούσα τώρα σαν άδέρφια μου. Η λύπη, ή αγωνία που δοκίμασα στην άρρώστεια του Πανάγαρη, μούδειξε πώς κι' αυτόν δεν τον ξεχώριζα από πατέρα. Και συλλογιζόμουν πάλι πώς είχα τρεις οικογένειες...

'Αραγε όμως θάδρισκα ποτέ κι' εκείνη που δεν είχα γνωρίσει ακόμα;... Δεν το πολυπίστευα πιά... Τόσους τόπους είχαμε γυρίσει, τόσους ανθρώπους είχαμε ρωτήσει... Κανένας δεν ήξερε τίποτα δε μάθαμε... Το ίδιο δε θα γινόταν και παραπέρα;... Κι' ο Πανάγαρής, που δεν παραρωτούσε πιά, δεν θ' άπελπιζόταν σε λίγο και δεν θ' έπαυε έλωδιόλου;...

Έτσι σκεπτόμουν σαν παιδί. Τα παιδιά είναι πάντα ανυπόμονα. 'Αμα έπράγμα που περιμένουν, δεν γίνη εθόνη νομίζουν πώς δε θα γίνη ποτέ. Γι' αυτό στιγμές-στιγμές ένόμιζα πώς ούτε πάρχει καν στον κόσμο ή οικογένειά που ζητούσα...

(Ακολουθεί)

EDGARD POE

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ

ή ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

«Όσα σου είπα είναι άρκετά για να ιδής με ποιόν τρόπο λύνονται αυτοί οι γρίφοι και πώς έκαμα για να βρω και τα επίλοιπα γράμματα και να διαβάσω το κείμενο όλο. Καθώς είπαμε, το κρυπτογράφημα του Κιδδ υπάγεται στην τάξη των άπλουσιτών. Και λείει άκριβώς τ' άκόλουθα:

A good glass in the bishop's hostel in the devil's seat forty one degrees thirteen minutes north east and by north main branch seventh limb east side shoot from the left eye of the death's-head a bee line from the trec through the shot fifty feet out.

Δηλαδή:

«Ένα καλό γυαλί στον πύργο του 'Επισκόπου στο κάθισμα του Διαβόλου τεσσαρακοστή πρώτη μοίρα και δεκατρία λεπτά βορειοδυτικά κύριο στέλεχος έβδομος κλάδος προς τ' ανατολικά ρίξε από το άριστερό μάτι νεκροκεφαλής γραμμή μέλισσας από το δέντρο δια της σφαίρας πενήντα πόδια πέρα».

Ζ'.

Γρίφος επί γρίφου.— Η λύση.

Δεν μπόρεσα να κρύψω την έκπληξη και την άπορία μου, όταν έλεγκραν μού διάβασε το άκατανόητο αυτό κείμενο.

— Για μένα, του είπα, το κρυπτογράφημα του Κιδδ δεν θάταν πιό εύκολόλυτο από τη μετάφρασή του. Ένας γρίφος που λύνεται μ' έναν άλλον! Καί τι σχέση έχουν μεταξύ τους το κάθισμα του Διαβόλου, ο πύργος του 'Επισκόπου, ή νεκροκεφαλή κι' ή γραμμή μέλισσας; Κανένα νόημα δεν βγαίνει απ' αυτά!

— Δεν έχεις άδικο, άποκρίθηκε ο έλεγκραν, Όμολογώ πώς αυτά όλα, με την πρώτη, φαίνονται σκοτεινά. 'Αλλά κυριότερος λόγος είναι που το κείμενο αυτό δεν χωρίζεται όπως ήταν φυσικά. Μόνο στο νοῦ εκείνου που τξεραι.

— Έννοείς πώς λείπουν τα σημεία στίξης;

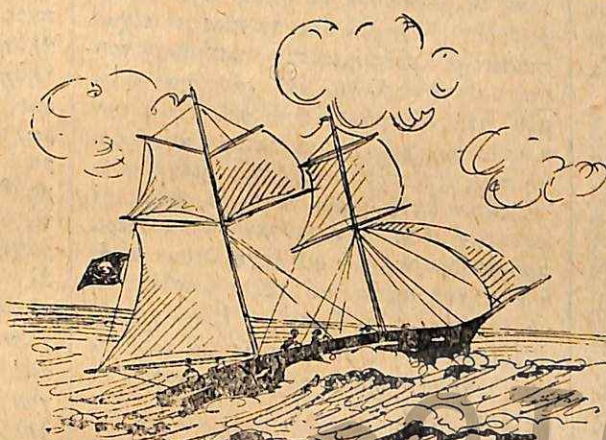
— Ακριβώς.

— Και σὺ πώς το χώρισες, για να καταλάβης;

— Σκέφθηκα πρώτα πώς εκείνος που τξεραι, θεώρησε καλό να παρατάξη λέξεις χωρίς κανένα διάστημα μεταξύ τους, για να κάμη το κρυπτογράφημα δυσκολότερο. Καθώς φαίνεται όμως, ήταν και τόσο πολύ πονηρός. Έ-

τσι, όπου έπρεπε να βάλη ένα χώρισμα, ένα κόμμα, μιὰ τελεία, τί έκανε, νομίζεις; 'Επύκνωνε περισσότερο τα σημεία. Κι' αυτό έφερε το αντίθετο αποτέλεσμα από κείνο που ήθελε. Σ' όλο το κρυπτογράφημα, ανακάλυφα πέντε τέτοια πυκνώματα, που τα θεώρησα ως χωρίσματα κι' αυτά με όδήγησαν να το χωρίσω έτσι:

«Ένα καλό γυαλί στον πύργο του 'Επισκόπου στο κάθισμα του Διαβόλου — τεσσαρακοστή πρώτη μοίρα και δεκατρία λεπτά — βορειοδυτικά — κύριο στέλεχος έβδομος κλάδος προς τ' ανατολικά — ρίξε από το άριστερό μάτι της νεκροκεφαλής — γραμμή μέλισσας από το δέντρο πενήντα πόδια πέρα».

«Το κρανίο, καθώς ξέρεis, είναι το έμβλημα της πολεμικής σημαίας των πειρατών». (Σελ. 318, στ. β')

— Φίλε μου! ούτε αυτή ή στίξη δεν με βγάζει απ' το σκοτάδι που βρίσκομαι.

— Μά κι' εγώ έμεινα στο σκοτάδι μερικές ήμέρες, όσο δηλαδή προσπαθούσα ν' ανακλύψω στα περίχωρα της Σούλιβα ένα οποιοδήποτε κτίριο που να λέγεται Πύργος του 'Επισκόπου. Κι' έπειδή δεν έδρισκα πουθενά, έτοιμαζόμουν να εύρνω μεθοδικά τον κύκλο των έρευνών μου, όταν άξαφνα ένα πρωτ' μου ήρθε μιὰ ιδέα: 'Υπάρχει, καθώς ξέρεis, ένα ξενοδοχείο που λέγεται 'Επισκοπικό. Μήπως, είπα, με το νοῦ μου, αυτό σχετίζεται με κάποια παλιά οικογένεια 'Επισκόπου, που είχε ένα κτήμα σε άπόσταση τεσσάρων μιλίων προς τα βορεινά του νησιού;

«Πήγα σ' αυτό το κτήμα κι' άρχισα να ρωτώ τους γεροντότερους μαύρους, ώστόσο έμαθα από μιὰ γριά άραπιά πώς είχε άκουστά κάποιον πύργο του 'Επισκόπου και πώς μπορούσε να με όδηγήσει εκεί, δεν ήταν όμως ούτε πύργος, ούτε σπίτι, ούτε ξενοδοχείο, παρά έ-

νας μεγάλος βράχος με παράξενο σχήμα. «Πραγματικώς, τής ύποσχέθηκα γενναίαν άμοιδή, ή γριά με όδήγησε πρόθυμα σ' εκείνο το μέρος, κι' άφου την έδωξα, άρχισα να εξετάζω το βράχο απ' όλες τις μεριές.

«Ο λεγόμενος πύργος σχηματιζόταν από έν' άταχτο σύμπλεγμα όγκολίθων, που ένας απ' αυτούς ξεχώριζε με το ύψος του και το κανονικό του σχήμα. Έμοιαζε, αλήθεια, σά λαξευτός. Κατόρθωσα να σκαρφαλώσω ως την κορφή του, αλλά δεν ήξερα και τί άλλο να κάμω, όταν παρατήρησα κάτι, που μ' έδγαλε απ' τη μεγάλη αυτή άμηχανία. Ήταν μιὰ προεξοχή σε άπόσταση μιās γυάρδας από την κορφή, όχι πλατύτερη από ένα πόδι, που από πάνω της είχ' ένα κούλωμα, ένα είδος κόγχης στο βράχο ή σηκού. Έτσι ή προεξοχή αυτή έμοιαζε με τα κούλα εκείνα σκαμνιά που είχαν οι πρόγονοί μας.

«Κι' είπα άμέσως: να το κάθισμα του Διαβόλου που λείει το κρυπτογράφημα! Έτσι άρχισα να διαβάω, να ξεδιαλύνω, και το δεύτερο γρίφο, όπως όνόμασες τη μετάφραση του κρυπτογραφήματος.

«Τό ένα καλό γυαλί δεν μπορούσε να σημαίνη παρά ένα καλό τηλεσκόπιο, γιατί μ' αυτή τη σημασία μεταχειρίζονται τη λέξη οι θαλασσινοί. Ήταν λοιπόν φανερό πώς έπρεπε να μεταχειρισθώ τηλεσκόπιο και να το στρέψω προς όριζμένη διεύθυνση, άμετάδλητη. Την είχα. «40ο και 15'» βορειοδυτικά» έλεγε το κρυπτογράφημα. Προς αυτό το σημείο έπρεπε να στρέψω το τηλεσκόπιό μου.

«Με άπερίγραπτη συγκίνηση από τις ανακαλύψεις που είχα κάνει ως τη στιγμή εκείνη, έτρεξα στο σπίτι μου, πήρα το τηλεσκόπιό μου και ξαναγύρισα στο βράχο.

«Σκαρφάλωσα στην προεξοχή που σου είπα, και παρατήρησα τότε πώς μόνο σε μιὰ όριζμένη της θέσης μπορούσε κανείς να καθήση καλά, πράγμα που έπιβεβαίωσε την είκασιά μου. Έκάθησα για να μεταχειρισθώ το τηλεσκόπιο. Ο προσδιορισμός «τεσσαρακοστή μοίρα και δεκατρία λεπτά» άφορούσε βέβαια το ύψος επάνω απ' τον όρίζοντα, άφου την όριζόντια διεύθυνση την προσδιόριζε ή λέξη «βορειοδυτικά».

(Τό τέλος στο έρχόμενο)

Μεταφρ. Έμ. Ρ. και Γρ. Ξ.

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879—1893)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους
υπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς
πέντε : 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ
19ος. *Εκαστος τόμος δοχ. 25,
ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος
δοχ. 28,50 διὰ τὸ 'Εσωτερικὸν
καὶ δοχ. 35 διὰ τὸ 'Εξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894—1928)
υπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τό-
μοι, 35 ἐν ὅλῳ. *Εκαστος τόμος
ἀρραφὸς δοχ. 80 καὶ ραμμένος
δοχ. 85. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκά-
στου τόμου προσθετέα εἰς τὰς
ἄνω τιμὰς : Διὰ τὸ 'Εσωτερικόν
δοχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δοχ. 15
ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ 'Εξωτε-
ρικόν δοχ. 23 εἴτε ἀρραφὸς εἴ-
τε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 244ου Διαγωνισμοῦ.
Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δε-
κταὶ μέχρι τῆς 29 Αὐγούστου.

443. Δεξιόγραφος
Μιά σαλτά ἀπὸ κοινὰ
Χόρτα θὰ μᾶς παραθέσης,
*Ἀν ἐνώσης μοναχὰ
Δυὸ δυσύλλαβες προθέσεις.
Ζακυθινὸ Μενεξεδάκι

444. Συλλαβογράφος
Σύμφωνα εἶναι τὰ τρία
'Ἀπ' τὰ τέσσερα πού ἐνώνω
Καὶ Βυζαντινὴ ὁσία
Μοναχὴ σοῦ φανερώων.
*Ἐξυπνὴ Γατούλα

445. Στοιχειοτονόγραφος
Νιώθω πεῖνα... τί νὰ κάνω ;
Πιὸ ψηλὰ τὸν τόνο βάνω
Κι' ἓνα γράμμα τοῦ ἀφαιρῶ...
Μ' ἄδικα τὸν κόπο χάνω,
Γιατί μόνο ξεδιψῶ. *Ἀλπινιστὴς

446. Αἵνιγμα
Ρωμαῖος ἀρχοντας τὰρσενικό·
Γνωστὴ λουτρόπολις τὸ θηλυκό.
Μικρὸς 'Αθηναῖος

447. Μαϊάνδρος

* * * * *

Νάντικατασταθῶν οἱ ἀστερί-
σκοι διὰ γραμμισθῶν ὥστε νάνα-
γινώσκονται : πρόθεσις, μυθικός
κιθαρωδός, βασιλεὺς τῶν 'Ασσυ-
ρίων, ἀντινυμία, υἱὸς τοῦ Νῶε,
χρονιὴς μόνος, προφήτης, ἀρ-
χαῖος γλύπτης, δυστυχὴς μητέ-
ρα, μεγάλη θεὰ, σύνδεσμος, ἐ-
πίρρημα, ἀρχαῖον ἔπος, ἐθνικός
εὐεργέτης, πρόθεσις.

Γαλάτεια

448-449. *Ἀπροσδόκητα

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.—'Εχω ἐπτά ἄλογα καὶ θέ-
λω νὰ βάλω ἀπὸ ἓνα εἰς αὐτοὺς
τοὺς ἐννέα σταύλους. Πῶς θὰ
κάνω ;

2.—Πόσα εἶναι τὰ γράμματα
τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσης ;
Μελαχροινὴ τοῦ Σκέτιν

450-452. Κεκρυμμένοι πόλεις

1.—Μισθὸς ἀρετῆς ἔπαίνος.
2.—'Εκτὼρ, Πάρις, υἱοὶ τοῦ
Πριάμου.

3.—'Ο πύργος τοῦ Λονδίνου
ἦτο φυλακή. Μπρεμ

453. Φωνηεντόλιπον ἐξ 'Ακρο-

στιχίδος.

Τὰρχικὰ τῶν κάτωθι ζητου-
μένων λέξεων ἀποτελοῦν φωνη-
εντόλιπον γινωμικὸν τοῦ τύπου

* * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις :

1, Δεῖγμα φιλίας. 2, Κράτος
τῆς Εὐρώπης. 3, 'Εκτασις γλυ-
κοῦ νεροῦ. 4, Αὐτοκράτωρ τῆς
Ρώμης. 5, Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύ-
ουσα. 6, Μυθικὸν τέρας.

*Ἀνδαλουσία

454-457. 'Ομοιόμορφα 'Ελλι-

ποσύφωνα

1.—ααα=Υγρὰ ἔκτασις.
2.—ααα=Ὅρος τῆς Γραφῆς.
3.—ααα=Πόλις τῆς Μακεδον.

4.—ααα=Καρπὸς ἐξωτικός.
Μαραμνὴ Γαζία

458. Γρίφος

λε	λε	λε	οι	
λε	λε	λε	οι	οι
Ω	ον	λε	λε	λε
λε	λε	λε	λε	οι
λε	λε	λε	λε	οι

Νιαγάρας

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

459. Metagramme

Un roi — mais pas des hommes —
En changeant une seule lettre,
Devient une ville de France
Que chacun doit connaître.

Δούλη Δωδεκάνησος

460. Ciréma-Rébus

Ποὺς ζῶων — ἄξων — τίς — χεῖρ
— τίς — τίς — δακτυλὴθρα.

(Ρητὸν ἀρχαίου στρατηγοῦ).

*Ἀμαρυλλίς

ΔΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. *Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 15

217. Δορυφόρος (δόρυ, φόρος).

— 218. Χέλι — χέρι. — 219. Χλόη —

χολή. — 220. Τόνος. — Α

Ρ

221. Φ Ο Ι Β Η

Ι

Ε Λ Α Α Σ

Ι Ο Ν

Π

Η Σ Ι Ο Δ Ο Σ

Κ Ο Ρ Ι Ν Ν Α

Α Δ Κ Μ Η Ν Η

Φ Α Λ Η Ρ Ο Ν

Ε Ι Ρ Η Ν Ι Κ Ο Σ

222. *Ἐξὶς δευτέρα φύοις. (Κα-

τὰ στίχον ἐξ ἀριστερῶν, λαμβι-

νομένου κατὰ σειρὰν τοῦ πρῶ-

του, τοῦ τρίτου, τοῦ δευτέρου,

τοῦ τετάρτου). — 223 227. Διὰ τοῦ

Ν: νάι, οἶνος, νοῦς, ἐνικός, ἐδάν.

— 228. ΑΜΑΛΙΑΣ — ΣΑΛΑΜΙΣ

(κρΔΣις, σηΜΑία, σφΑΔμα, πα-

ΛΑμη, δαΙΜων, ΓρΑΙαι, κίΣ-

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταὶ μου, διὰν
λήγη ἡ συνδρομὴ των, νὰ
τὴν ἀνανεώσουν ἀμέσως,
χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς
τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ
τὸ ὑπενθυμίζω σὶν καθέ-
να ἰδιαιτέρως. *Ἡ ἐγκαιρὴ
ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς
εἶναι τὸ πρῶτιστον χρέος
τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ
στοιχεῖα δρ. 6 τὸ ἐλάχιστον τίμημα.

Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέ-
ξις, μὲ παχὰ δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ
μὲ κεφαλαία δρ. 4.

*Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.
Ἡ προληρωμὴ εἶναι ἀπαραιτήτη.

ΚΘ' — 574]

Κάρμεν Σύλβα, ἔλαβα εὐχαριστῶ.
Γενναῖα Σπάρτη

ΚΘ' — 575]

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ. *Αποτελέσματα

Διαγωνισμοῦ : *Ενεκα ἐλλείψεως ἀ-
παντήσεων δὲν δίδομεν 1ον καὶ 2ον βρα-
βεῖον. 3ον Αἶολος, 4ον Λυσόχαρτον, 5ον

Αθανάσιος Διάκος. Λοιποὺς ὑπερευχαρι-
στοῦμεν.

τῶν Διαγωνισμῶν : *Ἐσπεράντο
ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΝ. Μυστικὴ 'Ἀστυ-
νομία ! ἰδοὺ τὴν ἀξίον : Φωτιά τοῦ

Πολέμου = Σαῖνης, Προσωπιδόφορος
Φαντομάς = Ράλης, Τὸν Ντεντεκτιβ =

Καραγιάννης.
τῶν *Αποκαλύψεων : *Ἐκτwp

ΚΘ' — 576]

Γόνος τῶν Θαλασσῶν = Χαρβαλιάς, Κού-
κλα τοῦ Δάσος = Κατσουλιέρη, Πορ-
φυρογέννητη ἡ Πριγκίπισσα τοῦ Χαλαν-
δρίου = Σταματίνα Μαρινάκου, *Εκαλιώτης

= Μπουρινάκος, Γαλάτεια = Κιοιόλογος.
Γ. *Ἀβέρωφ — Πρῶν Μιαούλης

ΚΘ' — 577]

Τελειώνοντας τὰ μαθήματά μου ξαναρχί-
ζω τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ ἀνταλλάσσω

Μ. Μυστικά. *Ἄς μοῦ γράψουν οἱ φίλες-οἱ
σὴ Δ/σιν : Μυρτὴ Χατζηδιαμαντὴ Βύρω-
νος Δ, 5. Παγκράτι — Ἀθήνα.

ΚΘ' — 578]

Στείτετε τετραδιάκια : *Ἐλλην Παπαδο-
πούλου, Ταχ. Κιβ. 37, Λεμεσὸν Κύ-
πρου.

ΚΘ' — 579]

Γρατὴ Μπεμπέικα

ΚΘ' — 579]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, κάρτες μὲ δ-
λων τὸν Διαπλαστικόν. Δ/σις : Κικί-
τσων Χατζηλοῖζου, Ταχ. Κιβ. 60, Λεμεσὸν
Κύπρου.

ΚΘ' — 580]

Ἀγνοῶτε μοι φιλαράκο Ζαϊνάρ, γελᾷ-
στικες. *Ἐβελυν δὲν εἶναι Ἀγνή
Μαρκίδου.

ΚΘ' — 581]

Δ/σις Καίτη Χατζή, ἀλληλογραφεῖτε μὲ
τὴν Ἀκτίνα *Ἐλπίδος ; Δ/σις : Βασι-
λέως Πέτρου 90, Θεσσαλονίκην.

ΚΘ' — 582]

ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
Παραίει ἀπαι τοὺς συλλόγους προσ-
χῆν. Κινδυνεύουσι γὰρ, ἀποκαλυφθῆ-
ναι. Τῶ προδρφ *Μακεδονικῆς Δυνα-
στείας Βασιλεῖς οὐ Μακεδόν — Βασι-
λεῖος Μαλαχῆς. Καὶ τοῖς λοιποῖς Νεγκρι-
τα = Βερσιποῦλου, Μαῖρη Λοῦ = Ζωίδου.

ΚΘ' — 583]

ὁ Τρομοκράτης τοῦ Διαπλαστικισμοῦ
ΚΘ' — 583]

Πρωτομπαίνοντες σὶν Διαπλαστικισμῶ
τὸν χαίρομεν, ἰδιαιτέρως τὴν *Μυ-
στικὴν Ἀστυνομίαν.

ΚΘ' — 584]

Μυστηριώδης Ἀστυνόμος
*Ἀέρας Ἀστυνόμος
ΚΘ' — 584]

Μοσχάνθης = Καμπούρης, Σερμάκης
= Γακούρη, Ἱεραπέρατη = Παπα-
ζαφείρη. Αὐτοὶ γὰρ σήμερα.

ΚΘ' — 585]

Ἄερας Ἀστυνόμος
Μυστηριώδης Ἀστυνόμος
ΚΘ' — 585]

Ὡρίων Ἀδύερνι, γιατί δὲν γράφεις ;
Ὡρίων Ἀδύερνι, γιατί δὲν γράφεις ;

ΚΘ' — 586]

Διακόπῃ τὴν ἀλληλογραφίαν μου μὲ δ-
λους καὶ δὲς ἔνεκα ταξιδίου.
Λάουρα

ΚΘ' — 587]

Ἐν ἀλληλογραφῇ, δὲν ἀνταλλάσσω Μ.
Μυστικά. Εὐχαριστῶ θερμὰ ὅσους μοῖ
πρότειναν.

ΚΘ' — 588]

Παιδί τῆς Σαλονίκης, ὥστε τρῶς μόνον
σὺκα γι' αὐτὸ ὑπάρχει ἔλλειψις σφαι-
ρῶν ;

ΚΘ' — 589]

Γειά σας ! *Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλά-
σσω κάρτες, τετραδιάκια μὲ δ/σις-οἱ.
Μυστικῶς, ἡ ἀλληλογραφία σου δὲ μοῖ
χάρει γλυκῆς στιγμῆς... Νὰ περιμένω
Δ/σις : Γρηγόριον Ταπεινόν, Γεωργίου
Σχολή, Λάρισα. διὰ :

ΚΘ' — 590]

Κούκλα τοῦ Χαρσιῦ, Λορελαί, Πα-
πορεῖνα, Σαρδανάπαλη, Μοκκό,
Ριολέτε, Μυριέλλα, Μικρομέναν, Ὁ-
μενέξεδένια, Καραμπάκι, *Ὁρλῶν,
Σίσυφς, ζητεῖτε ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν
δέχομαι. Στείτε : *Césaire p. r. Mal-
Nazli, Caire. Ἀπαντῶ ἀμέσως.

ΚΘ' — 591]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 592]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 593]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 594]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 595]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 596]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 597]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 598]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 599]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 600]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 601]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 602]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 603]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 604]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 605]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 606]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 607]

Ἰούλιος Καίσαρ

ΚΘ' — 608]

Ἰούλιος Καίσαρ